

Viðmerking til Finn Helmsdal.:

Fremsta skylda pressurnar at lýsa veruleikan

Í einum og hvørjum demokratiskum landi her á okkara leiðum hava fólk tikið seg saman í politiskar flokkar, tí tey júst vóru samd um í hævudsheitum hvussu samfelagið átti at skipast, so at frægastu livilíkindini kunnu uppnáast hjá flest møguligum samfelagsborgarum, alt eftir hvørjar hugsjónirnar eru, ið bygt verður á. Tað veri seg stríðið millum vinstra- og høgravongin, og í føroyskum samfelagshopi eisini toganin millum sjálfstýri og samband. - og her hevur so ver-

ið neyðugt at fáa politiska boðskapin út til flest møgulig, so at viðkomandi flokkar finga undirtøkuna á valdegnum.

Bara fyrri fáum árum síðani høvdu flestu flokkarnir her á landi hvør sitt mál-gagn. Í dag hav vit so tvey stór bløð eftir, sum yvir-livuð bláðeyðan, sum herj-að hevur seinastu 10 - 15 árin, hóast stuðulin til politiska upplýsing á fjggjár-lógini síðani einaferð í 60-unum. Og seinri blivu hesi bløð partvist yvirhálaði av elektronisku pressuni - men

fyrir at varðveita eitt neyðugt alment tjak, sum er grundarsteinurin undir demokratisku skipan okkara, har øll hava møguleikan at luttaka, so hava bløðini víst seg at hava slíkar fastatøkur í fólk-inum, at illa er hugsandi, hvussu vit nakrantíð kunnu vera henda hornastein undir øllum fólkaraði fyrriuttan. At bløðini eru fækkaði niður í tvey, setur sjálvandi størri krøv til hesi somu bløð, og hava Sosialurin og Dimmalætting roynt at vaksa úr politisku trongu skógvunum, og eg haldi, at tað er eydnast teimum, tó uttan at gerast tannleys og ósjónlig í samfelagsgjaki-num. Og visir eisini undir-tøkan hesi bæði bløðini hava millum manna, at stavnhalðið man vera á góð-ari leið, hóast eg má við-ganga, at leiðararnir í Dimmu ikki hoyra til í "tungvektaraklassanum", tá um almennar umrøður ræð-ur!

Tær triggjar millardirnar

Men tá Finnur Helmsdal, lögtingsmaður fyrri Tjóð-veldisflokkinn, fer í bløðini bæði, og fær heiðurspláss í Dimmu og Sosialinum (verri eru tey ikki enn so!), har hann fylst harðliga at bláviðgerðini, sum upp-skot samgongurnar í fullveldismálinum hevur fing-ið, so er tað onki at undrast á, tí her eru vit nevnliga í ferð við at ota okkum inn á tann stóra spurningin, um ikki tann størsta nakrantíð í Føroya politisku søgu, nevnliga um vit skulu loysa okkum úr aldargamlá ríks-felagsskapinum ella finna onkra aðra loysn, sum ber á sjálvstýrsléið, tó uttan at kvetta við hin partin av ríki-num - og sum eisini eini 60 - 70 % av føroyingum ynskja, sambært veljara-kanningum.

Tá so samgongan fer longur í sínum fullveldis-krøvum, enn meirilutin av føroyingum heldur er rætt og rímligt, so fer fjøld av fólk at gera vart við seg, og seta spurnartekin við, hvat nú er í ferð við at henda, og tað má endur-speglast í pressuni, tí ikki er manskarn í Føroyum, sum ikki veit, at inntøkurnar á fjggjárlog okkara eru um 3 milliardir, 1 milliard kemur inn í skatti, 1 milliard inn í tolli og 1 milliard úr ríkis-kassanum = 3 milliardir fál. Og at siga fólk ringan fyrri tað, at tey seta spurningar fram um, hvussu vit kunnu varðveita ein livifót í hesum landi á sama stóði sum í dag, uttan at fáa seinasta milliardina, sum á sinni var oyramerkt til sjúkrakús-verkið, almanna-verkið og

skúla-verkið, inn á inntøku-síðuni á fjggjárlogini, ja tað er og verður ein forkláringstrupulleiki hjá tykkum full-veldispolitikkarnum, sum tit hava skyldu til at greiða frá.

Serføroyskt fyrirbrigði!

Í staðin hava tit á sjálfstýr-isvonginum valt at svara aftur, at hetta er svørt sam-bandstala, og at tey sum vága sær at seta sovordnar spurningar fram, tey kasta við runubøkum og eru við at draga tjakið niður á eitt ósmiliga lágt stóði!

At argumentera á henda hátt má avgjørt vera eitt ser-føroyskt fyrirbrigði - vit tala um grundleggjandi fortreyt-ir fyrri allar samfelagsbólkar, tað veri seg børnini, tey sjúku, pensionistarnar o. s. fr., og hóast tað skal ein ikki vága sær at seta spurnartek-in við, hvussu hetta landið fer at siggja út fyrri okkum og okkara eftirkomarar, tá triðingurin verður skorin burtur av tí, hetta samfel-agið kostar at reka árliga. Samstundis, sum felt er niður í samgonguskjalið, at miða eigur at vera eftir, at skattaprosentið eigur ikki at fara upp um tey 35% - v.ø. ongin blokkur, niður við skattinum, so ei undir í at mong spyrja, hvør skal gjalda kostnaðin av at reka hetta land? Hetta mátti verið ein upplagdur møguleiki hjá okkara búskaparfrøðingum at blanda seg upp í tjakið, og greitt vanliga føroying-inum frá, um nakað samsv-ar er millum hesi føgru orð, ella um hetta er ein bein-leiðis roynd frá samgongu-politikkarnum at blaka torv-mold í eyguni á fólk?

Annars hoyra vit dag og dagliga um, hvussu hart tað leikar á at finna pening til heimarektina, til fólkaskúl-an, til Landsjúkrahúsið, til pensjónsveitingarnar, sum ikki eru hækkaðar síðani al-mánnaðik kom undir blokk-in 1992 (hetta er kanska eitt forskot uppá so-kallaðu "føroysku loysnina" á pensjónsøkinum hjá Finni og comp.) bara fyrri - at nevna okkurt hissini úr rúgvuni av økjum, sum hava óg litið av jattaðum peningi eftir verandi fjggjár-log, væl at merkja við donsku milliardini á! Og so rópar lögtingsformaðurin um meiri í løn til lögtings-lim - eg meini tað!! Nei, Finnur, føroyska fólkid er so væl upplýst í dag, at ikki ber til at leggja eitt roykslør av innantómum tjóðskapar-reypi yvir hesar sera við-komandi spurningarnar, og so hopa uppá, at tað onkur-svegna nokk fer at bera til at búleikast í teimum kom-andi suverenu Føroyum! Jú, víst fer tað at bera til, men stóri spurningurin er undir

Johan Samuelsen svarar aftur affinningunum hjá Finni Helmsdal, lögtingsmanni

hvørjum liviumstøðum - og her er tað skylda tykkara sum politikkarum at siga føroyinginum frá við tur-um tølum, hvussu hetta samfelagið fer at siggja út. Vit mega tíverri ásan-na bæði aftaná røðu lögman-s á ólavsøku og viðgerðina av hegni, at vit blivu ikki so ógvuliga nógv klókari av hesi viðgerðini, partvís tí hon vísti sjónligar munir flokkana millum í sam-gonguni í uppfatanini av hvussu samgonguskjalið skal skiljast, t.d. hvussu def-inera vit orðini fullveldi, suverenitet, loysing v.m., og so at onki konkret varð upp-lýst um, hvussu bleiv við blokkinum uttan hetta eina, at vit skulu varðveita 1 mill-iard í donskum ríkisstud-ingi hetta valskedið út - og trúgv mær, hvør tann ein-asta króna verður brúkt av "fullveldissamgonguni" - livst so spyrst?

Komandi samfelagsskorðarnar - eru tær nóg miklir?

Finnur Helmsdal ger eina jánkasliga roynd at fortelja okkum frá hvussu væl al-ivinnan, Atlantic Airways, landbúnaðurin v.m. fara at verða komandi skorðarnar undir føroyska suverena statinum saman við orkuni og dynamikkini í einum frælsum Føroyum, so vit kunnu kvetta á stokkinum við góðari samvitsku, og vinka farvæl til blokk-in - samstundis sum loysingar-fólkini "bedýra", at tey siggja fyrri sær eitt samfelag har fólk ikki vera verri fyrri enn í dag. Tað er torført at hóma nakran landsbúskap-arligan stabilitet fyrri einum framhaldandi vælferðar-samfelagi, hóast fyrirtreyt-irnar skuldu verð tær allar-bestu, tí fiskiskapurin hevur verið ein hin besti í mong ár, fiskaprisirnir í topp og rentan hin lægsta, menn vita um at siga. Eg sigi, sum gløggesta høvdið segði í

tinginum undir lögman-sum-røðuni herfyri: innast inni trýr væl ongin uppá at hetta ber til.

Og í hesum loysingar-sjónarmiðum sínum rennur Finnur næstan "frontalt" saman við andstøðuflokkar-nar á tingi, og harvið eisini við máløgna teirra, og so má okkurt spyrjast burturúr - og tað er onki lögdi í tí, Finnur - heldur heilt natúr-ligt, at so er.

Politisk propaganda - ella?

Fremsta skylda pressurnar er at lýsa veruleikan - orsök og virkning - hitt at greiða frá politiskum yvirlýsing-um, tað kemur undir hug-takið propaganda, og tá eru vit inni á einum heilt øðrum spori, einum vandaspoti, sum ofta hevur kostað dyrt í søgurnar veruleika. Og júst í hesum døgum, tá ið vit í javnaðarflokkinum halda stevnu fyrri at minnst 100 ára dagin fyrri slóðbrót-aran Petur Mohr Dam, sála, so er tað millum annað tí, at hann meiri enn nakar annar royndi at fáa vinnu-ligu og sosialu spurningar-nar í breiðastu merking inn á føroyska politiska pallin, og var viðvirkandi til, í all-arfremstu røð, sum Sigurd Joensen, sáli, eisini nevndi tað frá tingsins røðarapalli deyðadag P.M. Dam's í 1968, at skapa vanliga fø-royinginum livsumstøður, sum verdar vóru at liva.

Og hetta er júst hævuds-setningurin hjá Føroya Javnaðarflokki, nevnliga framhaldandi at vera við-virkandi til at skapa lands-monnnum okkara so fræg livilíkindi á hesum klettum, sum til ber - saktans undir broyttum stjórnálfari-treytum, men ongantíð so-leiðis at lívsfrælsi føroying- kemur í vanda!

Tórshavn 14. aug. 1998
Johan Samuelsen

Vaknar tú av pínu...

...ella svevur tú á eini **TEMPUR®**-madrassu?

- EIN KOLLVELTANDI MADRASS
- BEINIR BURTUR TRYSTDEPLAR OG VARÐVEITIR BLÓÐRENSLIÐ
- ØKT SVOVDYGG
- MADRASSAN, IÐ LAGAR SEG EFTIR KROPPINUM
- VERÐUR VIÐMÆLD AV RYGGSERFRØÐINGUM UM ALLAN HEIM

- Roynd madrassuna í 30 dagar. Um tú ikki ert fullt nøgdur fært tú peninginn aftur!!!
- Brosjúrur kunnu fáast við at venda sær til okkara.
- Madrassurnar kunnu siggast og roynast í Kollafirði og í Havn, við at ringja og gera næm avtalu.

Smásølan • v/ Zacharis Thomassen
410 Kollafjørður • Tel. 42 15 91 • Fartel. 28 68 91

Til húsið... HÚSAKLÆDNINGUR ÚR PLASTI

CELUFORM

húsa-klædningur
kreivur einki
viðlíkjalda

Tú kanst
halda fri tá
grannin fer at
mála sær húsin.

**FÆST EISINI
TIL LODDRÆTT**

-tá talan er um tað allar besta

Ring ella kom inn á góðsø og fá eitt prát við okkum um tín tørv.
Vit eru altíð til reiðar at geva tær eitt gott tilboð.

Føroya Gluggi pf.

Postboks 13 • FO-370 Miðvágur • Tlf. 33 21 77 • Fax. 33 31 66
E-mail: vs-fg@h-window.fo • Homepage: http://www.h-window.fo